

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

De impedimento sacri ordinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96556)

§. SECVNDVS.

De impedimento publicæ honestatis.

SVMARIA.

- 1 Publica honestatis iustitia impedimentum, etiam ex sponsalibus nullis, consensu tamen praestito contractû oritur.
- 2 Publica honestatis iustitia impedimentum, oritur ex matrimonio, vel sponsalibus à monacho contractis.
- 3 An consensus interior ad hoc impedimentum sit necessarius.
- 4 Publica honestatis impedimentum, non oritur ex Sponsalibus, sub conditione, etiam quæ à iure esset, contractis.

Quædam ita impediunt matrimonium contractû, vt eorum aliquo existente matrimonium contractû nullum sit. Quorum primum se exhibet publicæ honestatis iustitiæ impedimentum. Honestum enim est, vt frater cum illa, quæ fratris sponsa fuit, etiâ fratre præmortuo, minime contrahat matrimonium. Oritur ergo impedimentum hoc ex sponsalibus de futuro, vel de præsentibus, ante coitû. Huius etiam honestatis meminit Iuriconsultus in l. si qua. §. 1. & l. semper. §. de ritu nuptiar. & in §. vxor. Institut. de nupt. vbi Theophil. idem notat. Nec refert an sponsalia nulla sint, modo consensus eis præstitus fuerit, cap. ad audientiam. cap. iuuenis. cap. sponsam. de spons. pulcher tex. in c. 1. in prin. eo. tit. n. 6. Quo quid impedimento consanguinei intra quartum gradum prohibetur, matrimonium contrahere cum sponsa cognati, etiam præmortui, vt ab omnibus receptû est in dict. cap. sponsam. vbi potissimum id notat Abb. & Præpos. glo. Ioa. And. & Fran. in dict. cap. 1. in prin. Abb. in d. c. iuuenis. de sponsa. notat Ioa. Brun. in tract. de sponsa. conclus. 10. Nec item refert secundum Anch. in dict. cap. sponsam. an sint consanguinei spurii, vel illegitimi, an legitimi. Ex quibus plura deducuntur.

Primum, ex sponsalibus vtunque cum minori septênio contractis, hoc impedimentum non produci: cum ibi consensus desit. c. literas. de spons. impub. ita cõmuniter intellectus: Nisi discretio ad ætatem illam peruenerit, attēta opinione, quam 1. par. c. 2. retulimus.

Secundum, matrimonio, iure canonico impediēte, cõtracto, dari impedimentû publicæ honestatis, si coniugio præstitus consensus fuit talis, qui cessante impedimēto coniugium efficeret, cap. ad audientiam. de sponsa. etiam si contractum esset cum monacho, vel moniali. glo. in cap. si quis de sponsa. uerit vxor. 27. q. 2. quam approbat Præpos. in d. cap. ad audientiam. 2. col. pro quo est text. apertus in d. c. 1. de sponsa. in 6. in prin. quamuis Calder. in dict. cap. ad audientiam. contrarium opinetur. [Hæc vero cessant omnino ex decreto Synodi Tridentinæ, quæ expressim statuit, impedimentum istud non oriri ex sponsalibus quacunque ratione inualidis: vbi vero valida fuerint, primum gradum non excedere.]

Tertium ex his infero, istud impedimentû oriri ex sponsalibus cõtractis per verba, seu exteriora signa consensum exprimentia, & si interior cõsensus desit. Est enim hoc impedimentum ab Ecclesia constitutum, ob publicam honestatem, quæ quidem adest in hoc casu, vt existimat Palud. in 4. distin. 27. q. 2. art. 5. & idem distin. 21. quest. 2. art. 3. Floren. 3. part. tit. 1. cap. 10.

Quarto hinc perpendi potest intellectus ad text. in cap. 1. §. fin. de sponsalib. in 6. vbi non oritur publicæ honestatis iustitiæ impedimentû ex sponsalibus sub conditione cõtractis, nondum ea adueniente. Tunc enim cõsensus desit, igitur nullum inde subest impedimentum, etiam si conditio adiecta, à iure inesset contractui. vt si ecclesiæ placuerit gloss. in dict. §. fin. quam ibi approbant Ioa. And. Domi. & Francis. Felin. in cap. secundo. col. 1. de spons. commendat. Abb. in cap. significasti. de electio. num. 7. Hæc enim conditio, quamuis à iure inest, actum agit conditionalem, quia aliter expressa fuit quam inerat. Inerat enim hoc pacto, vt si impedimentum aliquod appareret, propter quod ecclesiæ coniugium displiceret, consensus ab initio in contractu præstitus, & voluntas illa absolute exhibita, euanesceret. At exprimitur aliter, cum nullus consensus ab initio præstetur, donec ab ecclesia iudicetur, an liceat contrahere. Est ergo cõsensus in pendenti, hæc expressa conditio: non sic ea tacita, ex his, quæ Felin. notat in dict. cap. ad audientiam. de rescript. n. 10. l. si in legatum. §. illi si volet. ff. de legat. 1. adiuncta Paul. Castr. interpretatiōe, dum dicit, lego Titio centum, si volet, esse conditionalem legatum, id est, si declarauerit se velle. Hoc ipsum in hac quæstione de matrimonio adnotauit Syluest. in vlt. quaest. 1. c. 3. thorum

monium. 8. quest. 14. subobscurè Angel. in verb. matrimonium, impedimento 3. §. 1. atque Adria. in 4. de matrimo. §. circa quæstionem. 4. dicens à iure inesse dictam conditionem actû, & contractui, non voluntati. Quo fit, vt si conditio esset de præsentibus, vel inesset necessario ex natura actus, non haberet locum opinio gloss. que madmodum, si quis ita contraxisset, si vixero, te accipiam in vxorem. Illa etenim conditio vitæ ad actû est necessaria: vnde actus conditionalis non est. Ex quo inferatur Ioa. And. Domin. ac ceteros plurimum aberrare à veritate huius rei cognitione, dicentes, ex dictis sponsalibus in specie quæstionis principalis, contractis: tunc demum oriri impedimentum, quando constaret, illa sponsalia potuisse contrahi atque ecclesiæ placere. Nam & si hoc constiterit, ex dictis sponsalibus non oritur impedimētum ante euentum conditionis, cum ante ecclesiæ declarationem nullus fuerit præstitus consensus. Nec recipiendus est Arch. qui in d. cap. 1. §. si. glo. illam reprobat.

§. TERTIVS.

De impedimento Sacri ordinis.

SVMARIA.

- 1 Sacer ordo matrimonium impedit omnino, & irritum facit.
- 2 Cælibatus quo iure introductus, & an bonus.
- 3 Coniugatus suscipere non debet sacrum ordinem, alioqui punitur, si eum suscipiat.
- 4 Coniugatus an possit ex consensu vxoris sacrum ordinem recipere.
- 5 Ordo minor non impedit matrimonij contractum: contrahens tamen amittit beneficia ecclesiastica.
- 6 Coniugatus in minoribus constitutus amittit regressus, accessus, & alia iura ad beneficia ecclesiastica, sibi competentia ante matrimonij contractum.
- 7 Pensiones, an vacent per matrimonij contractum.

Secundo matrimonium impeditur à sacro ordine. Is enim, qui sacris ordinibus vel eorum aliquo insignitus est, coniugium contrahere non potest: quod si contraxerit, nec tenet contractum. cap. si quis. & capit. erubescam. 23. distin. 10. Imo irregularis est qui sic contrahit, cap. 1. & 2. qu. cler. vel vou. ipsoque iure excommunicatus. Clemen. vnic. de consang. vel affin. aliisque pœnis puniendus, quas longius explicat. Ioa. Bern. Calagurritanus Præsul, in sua praxi, cap. 74. Sat enim est, quo ad nostrum institutum de matrimonio sic cõtracto tractare. Nec vnquã licuit in Ecclesia, sacris ordinibus initiatos, matrimonium contrahere. Imo ab initio renascētis ecclesiæ hoc prohibitum est, quod constat ex canonibus Apostolorum cap. 25. Cuius verba ex Haloandri translatione hæc sunt: Ex his qui cælibes in clerum peruenerunt, iubemus lectores tantum, & cantores, si velint, nuptias cõtrahant. Hactenus. Canon. Sed & hoc impedimentum iure diuino institutum esse probare conatur Iodoc. Clitoveus lib. de continentia sacerdot. cap. 13. Ioa. Maior. in 4. sentent. distin. 24. quaest. 2. & diligentissime Franc. Torrensis lib. 2. de dogmat. charact. quorum opinio etiam pia videatur, [& fortassis defendi possit,] communi tamen consensu non est recepta. nam & S. Thom. 2. 2. q. 88. art. 11. asserit, hoc impedimentum iure humano, & Pontificio, non diuino institutum fuisse: cuius opin. post alios sequitur Domin. Soto lib. 8. de iust. & iur. quest. 4. art. 2. & q. 5. art. 3. & q. 6. art. 2. & in 4. sentent. distin. 38. q. 1. art. 1. Sed & coniugium nõ obesse sacerdotio ex diuina institutione fatetur Alfonso à Castro statim citandus hæres. 4. [A quibusdam tamen quaritur, quoniam tempore Ecclesiæ sic prohibuerit sacris ordinibus addictos matrimonium contrahere, aut contractum irritum esse constituerit. Fatentur enim vetustissimam esse in hac specie prohibitionem matrimonij, in sensu vt illicite contrahatur: negant tamen ex hoc sequi, contractum non valere. Ego verò existimo, eodem tempore ab Ecclesia matrimonium his, qui sacris ordinibus initiati erant, vt irritum & nullum interdictum fuisse, quo & eisdem matrimonij contractum eadem Ecclesia interdixit. Cuius opinionis mihi planè præstat maximû argumentum Calixtus Papa in c. pen. 27. dist. agit enim de presbyteris, diaconis & subdiaconis: ac subdit: contracta quoque matrimonia ab huiusmodi personis distungi, iuxta sacrorum canonum diffinitionem iudicamus. Et vt apertius, quid in hac controuersia sentiam, explicem, existimo primû à tempore Apostolorum, nec in Ecclesia Orientali, nec in Occidentali his, qui sacris ordinibus erant initiati licuisse matrim. contrahere: item & illud mihi compertû est semper in Ecclesia Occidentali, & in aliquot prouinciis Orientalibus aliquo tempore interdictum fuisse coniugale vsum, quoad

thorum his, qui iam coniugati ad sacros ordines fuere promoti.] Græcis verò solis licuit uti coniugio contracto ante sacrum susceptum ordinem, non autem post sacrum ordinem contrahere, cum olim de cleric. coniug. c. de Syracusana. 38. dist. pulchre Alfonso à Castro [hares. 4. verb. sacerdotium. idem probare conatur Michael Medina lib. 2. de calibat. quo in loco canones ex sexta Synodo, ac Nicena, à Gratiano adductos multis rationib. defendit.] Ioan. Eckius contra Lutherum, cap. 19. Enchiridii. Alfonso Viruesius in Philip. 19. Docet & post alios Ioan. Maior in 4. sent. dist. 24. q. 2. & dist. 27. q. 1. Ioann. Arboreus Theophia lib. 5. c. 7. doctè & erudite Albertus Pyghius controversia. 15. diligenter Robertus Arboricenſis in trad. de sacerdot. calibatu. Hinc est intelligendus text. in c. aliter. 21. dist. dum dicit, quod orientales clerici in sacris matrimonio copulantur, id est, vtuntur copulato. ita gl. ibi & in c. questum. de pen. ten. & rem. si. probat optime Innocentii tertij responsum in concilio generali in ca. vt clericorum. de vita & honest. cleric. etiam si hæc interpretatio displiceat Caietano 2. Tom. q. 24. quem reprobat, præmissum gloss. intellectum secutus Ambros. Catha. contra Caiet. lib. 2. cap. 2. Scribit tamè Hieronym. Paulus in provinciali. fol. 18. ex consilio Cardin. Alexand. Romæ datam fuisse liberam licentiam contrahendi matrimonium cuidam subdiacono, qui illo ordine fuerat insignitus ante pubertatem : & priuquam esset doli capax. Is autem, qui matrimonio contracto ordinem sacrum suscepit, uti coniugio non potest in occidentali ecclesia. d. c. questum. Imo irregularis est text. in extrau. amique. de voto. Nec exigere potest coniugale debitum ab vxore: reddere tamen tenetur vxori debitum coniugale, notant omnes in cap. 2. de cleric. coniugat. text. ad id in cap. quidam. de conuers. coniugat. Sic sane & Canon quintus Apostolorum: Ne Episcopus aut presbyter, aut diaconus vxorè suam pretextu religionis eiciat: ita intelligendus est: ne quis eiciat vxorè, nõ quidè à consuetudine corporis, sed à victus cura scilicet & vestitus: nõ vt eù ea cubet, sed vt eam alat, & vestiât, cap. omnino. 21. dist. n. Ex Leone nono in epistol. Nicetæ Abbatis, cuius meminit Iuo Carnotensis. lib. 3. de continentia. cleric. capit. 115. Panormia probat Turonensis Synodus 2. cap. 12. atque Arelatenſis 2. cap. 2. hoc ipsum quandoque apud Græcos vsu receptum fuisse, præsertim vbi canonum obseruationi indulgebatur, testis est Epiphanius aduersus hæreses lib. 2. Tom. 1. in catharis. & lib. 1. Tomo 2. hæresi. 25. & lib. 3. in compendiaris doctrina fidei. Tamen si constet in Ecclesia Græcorum permissam fuisse copulam coniugalem presbyteris, diaconis, & subdiaconis, cum ea vxore, quam ante susceptum sacrum ordinem habuissent: atque ita iuxta sententiam istam accipiendum est, quod ex Nicena synodo Gratianus refert in capit. Nicena. 31. dist. n. Et præterea text. in cap. quoniam in Roman. ead. dist. n. ex sexta synodi canonibus can. 13. Id ipsum ex Nicena synodo tradidit Socrates lib. 1. ecclesiast. histor. capit. 11. & Sozomenus lib. 1. capit. 23. Nicephorus. lib. 1. cap. 19. idem ipse legi in actis synodi Nicenæ, quæ Græcè nondum typis tradita fuere. Sed & idem Socrates. libro 5. cap. 22. & Nicephorus libro 12. capit. 34. tradidit in Thessalia, Macedonia, & ea Græcia, quæ Hellas dicitur, moribus receptum fuisse eam continentiam, quæ apud occidentem continua traditione obtinuit, vt maritus ad sacrum ordinem promotus, coniugali thoro minime vtatur. His accedit nouella sexta Iustiniani, quæ his conuenire videtur, quæ modo ex Epiphanio adnotauimus : idemque Cæsar Nouella 123. statuit, neminem ad sacrum ordinem esse admittendum, nisi qui velit continenter viuere : quod & Zonaras in canone 26. Apostol. & Plotius in Nomocanone tit. 9. capit. 29. plane fatentur, tamen si Zonaras ipse, & Balsamon aliqua in hoc tractatu scripserint, quæ nec vera sunt, nec admitti debent.

[Ex Socrate & Sozomene vbi supra Georgius Zedrenus, in historiæ Epitome, & Nicephorus lib. 8. cap. 19. Extat eadè sententia in actis Concilij Niceni, quæ apud Italos manuscripta circumferuntur. Idem tamen Socrates d. loco scribit, in Thessalia id seruatum fuisse, quod ex occidentalis Ecclesiæ canonibus superius annotauimus.]

Hanc ipsam opinionem, imo catholicam assertionem de continentia clericorum, quam ab initio huius paragraphi probauimus, probat eleganter aduersus Græcorum & Hæreticorum impudentiam Franciscus Torrens in libro vno de canonibus sextæ synodi, super canone 13. [lib. 2. de dogmaticis characteribus.] quo loco conatur ostendere, falso tribui synodo Nicenæ, quod in dist. capit. Nicena. traditur : nec in sexta synodo

statutum fuisse canonem illum: qui à Gratiano in dist. cap. quoniam. refertur: licet inter canones synodi sextæ passim relictus sit. Idem tradit pluribus de continentia clericorum expressis conclusionibus Dominus. Sot. lib. 8. de instit. & iur. q. 6. art. 1. & 2. vtunque sit, siue cohabitatio thori cum vxoribus permilla fuerit in oriente iure canonum his, qui post matrimonium ad sacrum ordinem promoti fuere: siue prælatorum conuientia, vel temporum iniuria ea permissio contigerit: illud constanter asseuerandum est aduersus hæreticorum impudentissimam temeritatem, nusquam nec apud orientem licuisse ad sacrum ordinem promotis, post ipsam promotionem coniugalem contractum inire: imo id irritum esse. Quod quidem institutum adeo probauit Sancta Tridentina synodus, vt sessio 24. canon. 9. Anathema indixerit his, qui ausi fuerint asseuerare clericos in sacris ordinibus constitutos, non obitate lege ecclesiastica, matrimonium contrahere posse, aut contractum validum esse. Sed & illud ad maiestatem, sinceramque fidem, & præclara morum instituta occidentalis Ecclesiæ pertinet, atque miris est laudibus asserendum, quod diuini beneficio, ac peculiari affectu nusquam permiserit: imo continua traditione interdixerit, ad sacrum ordinem promotis, vt coniugali thoro vtentur: etiam si post matrimonium promoti fuerint. Imo & in ipso oriente ex dist. cano. 13. si is vere est sextæ synodi, vt à Gratiano traditur in d. dist. cap. quoniam, & eodem titulo in Græcis synodis habetur, ministri altaris, tempore, quo sacra erant tractaturi, à coniugibus abstinere omnino tenebantur, quamuis ex conuientia, vel alio iure etiam quo ad thorum matrimonio vtentur copulato. [Sed & decimus tertius canon sextæ synodi in secunda eius parte statuit presbyteros, diaconos, & subdiaconos, qui iuxta primam illius canonis partem vxores habebant, tempore, quo Altari seruire deberent, & sacra tractare vicis iug ratione, à coniugibus omnino debere esse continentes. Episcopis enim propter status dignitatem & eminentiam, canon eiusdem synodi duodecimus, continentiam omnino post ordinationem indixerat, vt tandem tenebantur à propriis vxoribus secedere. Atque in hoc quinto Apostolorum canone expressum derogari, eadem synodus fatetur, quoad cohabitationem : non tamen quoad curam & sollicitudinem extra ipsius Episcopi domum. Sed & Georgius Cedrenus, ex sententia Nicenæ synodi refert id, quod de continentia Episcoporum sextæ synodi canon statuit: de quo iterum agemus c. 7. §. 8.]

Extat & inter canones sextæ synodi canon. 6. quo subdiaconis, diaconis, & presbyteris matrimonij contractus interdicitur: usque tamen lectoribus, & psalmistis ex clericorum ordine ante subdiaconatum permittitur: traditurque is cano à Gratiano in c. quoniam & c. si quis. 32. dist. n. atque conuenit canon. Apostol. 25. quamuis Constantinus Harmenop. lib. 5. tit. 4. ex eadem sexta synodo sextum canonem citauerit ad probandum, interdicitum fuisse per eum monachis testamenti factionem. [Vnde non leue argumentum sumitur aliquot canones à Græcis suppositos fuisse sextæ synodo, & quosdam submotos præsertim eos, qui vel fouerent vel impugnarent matrimonij vsu, qui apud Græcos aduersus canonum legitimam censuram diu obtinuerat. Memoriam tamè lapsu Constantinus tribuit precitatum. canonem sextæ synodo in Trullo : cum esset potius tribuendus illi synodo, quæ fuerit celebrata Constantinopoli sub Adriano secundo, & Basilio Imperatore in templo Apostolorum: & que dicitur prima, & secunda sub patriarchis Photio & Ignatio.]

[Scribit tamen Zonaras in cap. 26. Apostolorum, permissum fuisse clericis minoribus, qui non essent ad sacros ordines promoti matrimonium contrahere, & post matrimonij contractum promoueri ad sacros ordines, quemadmodum & in d. c. 13. sextæ synodi probari videtur. Sed à Græcis libenter ego questerim, si ab his qui promoueri volunt ad sacros ordines petebatur an velint continenter viuere, & si id pollicebantur pronouerit poterant: quod si nolent id polliceri minime promouebantur, vt idem Zonaras scribit, & ante eù Photius in Nomocanone tit. 9. c. 26. ex Nouella Iustiniani. 123. cur post coniugij contractum, habentes ià vxores ad sacros ordines promouebatur? cù hi minime possent continenter viuere, abique alterius coniugis consensu: imò permissum eis fuerit eù vxore cohabitare, etiã quoad carnalem copulam, sicut & ipsi Græci, ex aliquot Canon. adnotare conati sunt. Vnde quæ ab his hac in re traduntur, & ab Ecclesiæ institutis dissona sunt, profecto ad decorem sacri ordinis,

Ecclesie vtiliter gerenda vel gesta; aut quando ex voluntate Romani Pontificis colligitur eum velle pensiones per conjugalem contractum non extinguere. Ita Ioan. Bapt. in tractat. de pensione. quest. 30.

Tertio, conjugalis contractus impeditur, ac omnino resoluitur religionis solemnni voto, & professione premissa. At si premittatur simplex votum, impeditur matrimonium contrahendum: non tamen dirimitur, si contractum fuerit. c. meminimus. c. rursus. cum alijs qui clerici vel vouent. c. i. de voto lib. 6.

§. Q V A R T V S.

De cognatione spirituali.

S V M M A R I A.

- 1 Cognatio spiritualis matrimonium impedit ex constitutione ecclesie.
- 2 Cognationis spiritualis prima species.
- 3 Cognatio spiritualis non oritur ex illicito coitu.
- 4 Cognatio spiritualis deducitur ex baptismo, etiam collato à laico, tempore necessitatis.
- 5 Cognatio spiritualis solum contrahitur cum leuante, vel suscipiente à sacro fonte, licet plures illi actus intersint.
- 6 Cognatio spiritualis nec per nuncium, nec per procuratorem contrahitur.
- 7 Cognatio spiritualis an contrahatur sine responsione ipsius suscipientis, vel leuantis à sacro fonte.
- 8 Cognationis spiritualis secunda species.
- 9 Cognationis spiritualis tertia species.
- 10 Cognatio spiritualis ascendit, non tamen descendit.
- 11 Cognatio spiritualis non oritur ex Catechismo.

Quarto, spiritualis cognatio matrimonium impedit, ne contrahatur, & contractum post hoc impedimentum, dirimit. Atque hoc impedimentum iure canonico institutum fuit, non naturali, nec diuino: quod ab omnibus receptum est. Quamuis non esse hoc recens institutum, probari possit testimonio Originis, qui explicans illum Pauli locum ad Roman. 16. Lucius Iason, & Solipater cognati mei, hanc inquit, cognationem, vel consanguinitatem arbitror esse ex baptismo contractam. Nam & quod susceptores, qui patrini vocantur, adhiberi conueniat in baptismo ex traditione Apostolorum, testis est Dionysius de ecclesiastica Hierarchia. cap. 7. Oritur vero ex baptismo, confirmationisve sacramento, in quo is, qui sacramentum confert, parentis vicem gerit: is autem qui baptizatus, aut confirmatus affuit, ac pro eo respondet ipsum in sacramento Baptismi tenet, aut à fonte suscipit, pedagogus censetur, cap. vos ante omnia. de consec. dist. 4. Thom. in 3. part. quest. 67. art. 7. quibus addenda est decisio. cap. i. & fin. de cog. spir. in 6. Ex quibus miror, cur Conrad. Lagus in Meth. iuris. tit. de nupt. dixerit prohibitionem matrimonij, in cognatione spirituali, sine causa factam ab ecclesia, tamque valere sua auctoritate, quantum possit.

Verum hæc spiritualis cognatio tres fortitur species. Prima quidem est, quæ inter ipsum baptizatum, confirmatum, & confirmantem, baptizantem, ac vtriusque sacramenti pedagogum, quem patrinum vulgus appellat, oritur: ac denique illa quæ inter filios, & parentes spirituales contrahitur, cap. de eo. 30. quest. 1. c. 1. de cog. spir. in 6. Regia. l. i. tit. 7. part. 4. Thom. d. art. 7. Paulus in 4. dist. 42. art. 1. & consequenter hæc prima cognationis spiritualis species includit illam, quæ inter filium spirituale, & vxorem patris spiritualis, tempore suscepti sacramenti à viro cognitam, datur à iure, c. i. de cog. spir. in 6. Nec tamen ad feminam, à patre spirituali fornicariè cognitam, refertur. Nullum enim subest inter eam, & spirituale filiū, impedimentū, vt afferit gloss. in c. si quis de vno. 30. quest. 4. ea ratione, quod istud sit spirituale vinculum, nec debeat id ex illicito coitu oriri. idem approbant. Henr. & Abb. in c. Martinus. de cog. spir. Ricar. & Palud. d. dist. 42. Ioan. Andr. caterique Doct. in d. c. i. Angel. in verb. matrimo. 3. versic. 16. impedimentū. Regia. l. i. tit. 7. part. 4. quæ hæc in rebus iuris vtriusque professoribus, quos nuncupatim citamus, non veremur adiungere: cum sapientissimorum viro- rum consilio leges Regias, quas partitarū appellamus, conditas fuisse, Hispanis omnibus sit compertū. His igitur opinor præfatam sententiam frequentiori calculo probari, quam veriore esse existimat Ioan. Brun. in tract. de sponsal. concl. 20. casu 7. aduersus Thom. in 4. sent. dist. 42. cui subscribitur Syluest. in verb. matrim. 8. q. 7. Notandum est laicum tempore necessitatis alium baptizantem, ipsi baptizato patrem spirituale esse ac subinde in hac prima cognationis specie includi, quod notat Floren. 3. part. tit. 1. c. 15. §. 3. ex c. i. vers. eandem, de cog. spir. in 6. Nec refert, an vnus, pluresve sint pe-

dagogi: tametsi conueniat vnū tantū esse, qui filiū spirituale in sacro baptismatis lauacro teneat, aut à fonte suscipiat. c. non plures, de consec. dist. 4. c. si vbi id not. Ioan. Andr. & alij. de cog. spir. in 6. Moribus tamen receptū est in aliquot regionibus plures ad id officium constitui. quod insinuat Regia. l. 7. tit. 4. part. 1. quo tamen quidem casu solus is pater spiritualis est, qui baptizatum in sacro fonte tenuit, vel à fonte suscepit, non alij, etiam si præsentibus actui fuerint, atque pro baptizato responderint, ita Flor. 3. part. tit. 1. c. 15. §. 3. Dec. optime conf. 501. Pro quibus text. est in c. veniens. de cog. spir. c. 91. in c. i. eod. tit. in 6. versic. spirituale. vnde hæc cognatio per procuratorem minime contrahitur, teste Bar. in l. Gallus. §. forsitan. ff. de lib. & posth. quem ibi magis communiter sequuntur alij. & Prapof. in d. c. veniens. Freder. consil. 15. Rom. sing. 53. Capel. Tholof. 157. Syluest. in ver. matrimonium. 8. quest. 7. versic. 14. & Ioan. Andr. in reg. potest quis. de regul. iur. in 6. l. an. Brun. in tract. de sponsal. conclus. 20. casu 12. Petrus Loriottus in l. non facile. §. cognationis. ff. de gradib. affinitatis. Nec etiam contrahitur per nuncium ad id speciali consensu delegatum, quamuis Abb. & Cardin. in d. c. veniens. contra Bart. id fieri posse opinentur. quorum opinio apud posteriores in procuratore, & nuncio communiter est reprobata. Nam & Henric. in d. c. veniens. Archid. Domin. & Francif. in d. cap. 1. de cog. spir. in 6. primam opinionem admittunt. Sunt tamen, qui existimant non sufficere ad contrahendam hanc cognationem suscipere à fonte, nec in fonte ipsum baptizatum tenere, nisi is, qui tenet, vel suscipit, respondeat nomine ipsius baptizandi. & hi sunt Hosti in summa. tit. de matrimo. §. qualiter contrahat. versic. & nunquid. Archid. vterq; tamen sub dubio, in c. parvuli. de consec. dist. 4. quos sequuntur Henr. in cap. veniens. de cog. spir. Ioan. Andr. & Francif. in d. c. i. eodem tit. in 6. colum. Lancel. Galian. in l. 1. in princip. ff. de verborum obligat. colum. 5. Ioan. Brun. in tract. de sponsal. concl. 20. casu 10. ea ratione, quod patrinus teneatur respondere, & profiteri Christianam fidem pro ipso, qui baptizatus, c. nos ante omnia. c. parvuli. de consec. dist. 4. Igitur patrinus loqui debet: atque in hoc actu verba requiruntur. Sunt & alij, qui hanc opinionem Hosti. & Archidiac. veram esse existimant, quando baptizatus esset infans, qui responderi nõ potest: si vero responderi posset, quippe qui adultus erat, nulla verba esse necessaria ad contrahendam hanc cognationem, existimant, quia is, qui baptizatur, teneatur respondere, nõ patrinus. c. cum pro parvulis. de consec. dist. 4. quem text. dicit Sing. Roma. sing. 54. idem probat Regia. l. 6. tit. 4. part. 1. qua ratione Hostien. sententiam ita intelligunt Domin. in d. c. i. Prapof. in c. contracto. colum. fin. eod. tit. Alciat. in d. l. 1. in fine princip. Henric. in c. veniens. de cog. spir. His tamen opinionibus omisiss, verior est opinio illa, quæ dicitur, non esse verba patrini respondentis vilo casu necessaria ad contrahendam hanc cognationem, siquidem sola susceptio à sacro fonte est de substantia: cetera autem ad solennitatem spectant, text. in d. cap. 1. vbi hoc notat Archidiac. quem in hac specie Barb. sequitur. in d. l. 1. 15. colum. in princip. de verborum obligat. idem asserit Floren. 3. part. tit. 1. cap. 15. §. 3. Ioan. in summa confel. Altensis, & alij. quos Henr. refert in d. c. veniens. col. fin. quorum opinionem etiã probat Syluest. in verbo, matrim. §. impedimento. 7. versic. 13. dicens apud Summarum auctores receptissimam esse. Quibus omnibus illud addendum est, minime contrahi hanc cognationem inter procuratorem, alterius nomine patrini officium exercentem; & ipsum baptizatum seu confirmatum, secundum Card. & Abb. in d. c. veniens. Fred. consil. 15. Paul. Cast. in d. §. forsitan. contra Ioan. Andr. in d. reg. potest quis per alium.

Secunda huius cognationis species, inter spirituales parentes baptizati, seu confirmati, & carnales, constituitur c. veniens. eod. tit. Ad vxorem tamen parentis spiritualis extenditur, quæ carnaliter cognita fuerat tempore contracte cognationis. c. Martinus. eod. tit. non sic ac vxorem patris carnalis, etiam cognitam. Nam licet cognatio contracta à parente spirituali; communis fiat eius vxori carnaliter iam cognita: non tamen illa cognatio, quæ per parentem carnalem contrahitur, eius coniugi, etiam cognita communis est. vnde gl. in c. spirituale. 30. quest. 4. dixit in hoc impedimento inter coniuges communes esse actiones, nõ passionem. idem aperit glo. in c. i. de cog. spir. in 6. Flor. 3. part. tit. 1. c. 15. §. 3. sentiunt Thom. & Palud. in 4. sent. dist. 42.

Tertia huius cognationis species solū diffinitur inter filium spirituale, & filios carnales ipsius patris spiritualis. c. i. c. super. c. tua. eod. tit. c. super. quib. 30. q. 3. Quo fit, vt inter filiū spirituale, & carnalem filiã vxoris ipsius patris spiritualis, ab alio